

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Concio Prima. De Excellentia Sanctissimi huius Sacramenti. Mirabile
Primum. Memoriam fecit Mirabilium suorum misericors & miserator
Dominus: Escam dedit timentibus se. Ps. 110.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

Iegique valeat. Nam ante Incarnationem Deus stylo angeli scribebat prophetice; at post humano more Deus homo iam factus: ut quod ante per obscurum, iam cunctis sic obuium intellectu perfectæ vitæ genus, quod Deus assumit & exhibuit, præsertim in cruce; vbi se, ut librum, oculis aperuit. 4. Gal. 3. O insensati: &c. ante quorum oculos Iesus Christus prescriptus est, & in vobis crucifixus: prescriptus stylo hominis ut legi possit quoad virtutes omnes. 5. Legit Apostolus & profecit. Hinc 1. Cor. 5. Non iudicauis me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum.

*Crux est
prodigiū.*

*2. Est por-
tentum.*

*3. Miracu-
lum.*

III. Quicquid id est; sane in cruce, Psal. 70. Tanquam prodigium factus sum multis: his ut fugiant à me, istis ut mirentur & venerentur me. Sic Hier. Vel tanquam portentum, verrit Hier. Isa. 20. Sicut ambulauit seruus meus nudus & discalceatus trium annorum signum & portentum erit super AEGYPTUM, & super AEthiopiam. Ezechielem, cap. 10. iubet ita ambulare Deus sine domo per urbem, designans captiuitatis transmigrationem. Quia portentum dedit de domui Israel. Et quem portentosiorum, quam crucifixum.

3. Vel, Ut miraculum factus sum: dignum admiratione seu figuris, seu factum species. Ita Caietanus. Quare cum Elia cum hoc iuniperò quiescamus, cumque Iona, c. 1. Hoc ligno amaras aquas dulcoremus. 4. Reg. 4. Sub hac idola defodiemus, &c.

* *

DE F. CORPORIS CHRISTI
EVCHARISTICVM
AD VNDENAS REDA-
CTVM CONCIONES
de Eucharistiae

1. ET SACRAMENTO,
2. ET SACRIFICIO,
3. ET VSV SVB VNA VEL
Vtraque Specie.

Dispersionum Beissæ Conceptuum collectio mea in iustum excreuit libellum. Reortamen, ordine collecta malle te habere; quam dispersa diu querere.
En accipe in Nucleo.

CONCIO PRIMA.

De Excellentia Sanctissimi huius Sacramenti.

MIRABILE PRIMVM.

Memoriam fecit Mirabilem suorum misericors & miserator Dominus: Escam dedit timentibus se. Ps. 110..

R ebecca, Gen. 24. quæ ab Eleazero, sponsi nomine Isaaci, cimelia in futuri connubij arrham accepérat: eadem exultabunda vicinis spectanda exhibebat. Ecclesia CORPVS CHRISTI. pignus amoris, acceptum à Sponso Iesu, adorandum dat spectaculum, & circumfert pompa solenni: Qualis Salomon, 3. Reg. 8. cum Clero, omnique populo Arcam in Templum inferebat. Iultior hodie nobis cum Arca Dei viua triumphus est.

Super

Super quo nos:

- I. Mysterium hic credendum: non scrutandum.
- II. De varia V. Sacramenti excellentia.
- III. De Titulis nonnullis Panis Eucharistici.
- IV. De Figuris eiusdem nonnullis.
- V. De amore sedantis in cibum, ac potum.
- VI. De pacto fædere amoris.
- VII. De redhibitione amoris mutui.

P A R S I.

Mysterium hoc credendum: non scrutandum esse.

I. *T*imide, inquit Cic. lib. de nat. Deor. de potestate Deorum, & pauca dicenda sunt. Confiscit Seneca in laudibus Aristot. Nū. quam nos verecundiores esse debere, quam cum diis agitur. Hem. tal' a ethnici de Idolis? Qualia nos ergo de Deo? 1. Solum Angelus in ardente rubo inera; Exod. 3. Et proprius inspecturus Moyses, quasi temeritatis arguitur: Ne appropies huc: Solue caltementum de pedibus tuis. Nos, quo animo, & oculo vel aspectabimus, quem Angeli desiderant aspicere? 2. Metu trepidarint Hebrei ad Dei vocem, in monte auditam duntaxat, dicentes: Exo. 19. Ne loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur. At nos præ veneratione solliciti sumus coram Deo, Angelorum imitatores, adoratores Dei absconditi in publico.

Venerare, inquam: nō scrutare. Quin, quo in re maiore, eo metue magis, quam Hebrei, de quibus ad Mosen Deus: Exo. 19. Contestare populum, ne forte velit transcedere terminos ad videndum Dominum: & pereat ex eis plurima multitudo.

3. Clero est Quo rectius ita ordinatum: Num. 4. **4. Credidū.** Aaron, & filii eius intrabunt tabernaculum fœderis ipsique disponent opera singulorum: & dividunt, quid portare quisque debeat. Terribile, & iustum, quod subditum: Alij nulla curiositate videant, qua sunt in San-

ctario, priusquam inuoluantur: Alioquin moriantur. At quanto diuiniora in Eucharistia inuoluit Deus? Et homo curiositate euoluerit? Væ! Cauē, Sin': Prou. 25. Sicut, qui mel multum comedit, non est ei bonum; sic, qui scrutator est Maiestatis, opprimitur à gloria.

II. An forsideo, uti Vulgata legit, Pf. ⁴ Silendū est.

64. Se decet hymnus Deus in Sion; Hieronymus vertit, Te decet silentium Deus?

Crede: & file; quæ ecclari ne quis dignes: 1. In symbolum, Romani Angerham Deam finxere cum ore obuoluto: 2. Harpocratem Deum Aegypti: cum dígito compescente labellum. Ergo in diuinis homines fauete linguis. Aut nihil, aut parce; aut diuine loquitur. In quibus etiam Theologi se Andabatas magis, quam lynxes fateri malunt, plusq; venerari admirabundi, quam se ostentare Magistros, quorum nunquam satis esse discipulos posse contentur.

3. Verum est hic Iobianum istud: cap.

37. Non audēbunt contemplari omnes, qui sibi videntur esse sapientes. In hac enim Oceani abysso Sapientia eorum deuorata est Pf. 106.

Diuine igitur S. Gregorius libr. 27. Mor. cap. 25. Homo, inquit, si de Deo loqui cœperit: illico, quam sit Nihil, ostendit. Quia magnitudo nisi illius immensitate deuoratur, & quasi in profundum raptus absconditur. Loquitur enim caro de spiritu, creatura de Creatore,

temporalis de æterno, mortalis de Immortalit: *In quo sciētia deficit*. & quasi cœlus de luce loquitur. Quo magis in hoc Mysterio omnis succumbit scientia, ac deficit: *Sufficit Fides*. Sola fides sufficit. Hæc est vna, des. & summa ex Magistris tribus vita huius rerumque omnium: Nam Sensus, sensibilium: Ratio, intelligibilium: Fides, magistra est cœlestium.

2. Caligantem senio Iacobum, Gen. 27. *Fallit sensus.* Tactus decepit: Auditus, verum dixit, Non tam ē Vnde ait: Vox quidem vox Iacob: manus au- *Auditus.* tem Esau. Hoc certius & hic crede; quo

Vuu 3 mi-

minus intelligis. Ideo Fides ex auditu est. Rom. 10. Et Rom. 1. Iustus ex fide viuit. Adeo, quod; ut Augustinus ait: *Fides non habet meritum, ubi ratio humana prebet experimentum.*

Ratio ca-
entis.

Memoria
commen-
datur.

3. Quare vsu venit rationi, quod ha-
morrhoides, Math. 9. cuius malum in-
grauescebat, quam diu humana seque-
batur: at secuta Deum fide, & prece ta-
cita: confanatur. 4. Ita Magi, Matth. 2. re-
cto calle procul inde processere, stella
duce: at hanc perdunt ex oculis, vt pri-
mum humana captant consilia Ierosoly-
mis. Fuge ergo habere scientiam præ Fi-
de, in mysterio tam paradoxico; vt nul-
lum ei simile. Nec enim scientiam, sed
Memoriam fecit Mirabilem suorum &c.

PARS II.

De varia V. Sac. excellentia.

Mirabile
Sacramen-
tum.

I. DE Manna sic, Ps. 43. Deus, auribus no-
stris audiuiimus. Patres nostri annuncia-
uerunt nobis, OPVS. quod operatus es in diebus
antiquis, Mirabile. Hinc eo viso exclama-
runt. Man hu? Sic isti de figura. At de Ve-
ritate hodie vel Angeli ipsi: Quid hoc? vi-
dere Accidentia sine subiecto? Corpus;
nec tamen visibile? Quod variis sit in lo-
cis; nullum tamen occupet locum. Esse
quantum, sine dimensione. 1. Abac. 1.
Admiramini & obstupefcitis: quia Opus factum
est in diebus vestris, quod nemo credit, cum nar-
rabitur. 2. Ideo S. Dionyius 1. de cœl. Hie-
ron. cap. 3. id appellat, Miraculorum mira-
culum, Sacramentorum Sacramentum, &
consummationem.

Finis id est
omnium.

Simile.

1. Ut Sol in
planetis,

Quia, ait S. Thomas, est finis & perfe-
ctio ceterorum, Vnde Concil. Trid. Sess.
13. c. 3. Sacramentum hoc aliorum finis est, &
perfectio. Quia cetera Sacra menta ordinantur
ad ipsum, vt finem.

II. Declarant id Figuræ, & Exempla.
1. A Planetis 7. inferiora dependent o-
mnia: at in ipsis Sol rex est, ac medium:

vnde tamen omnes sex cæteri lucem
mutuantur. Talis Eucharistia: in qua
in sole posuit tabernaculum suum Altissimus;
Deus in medio eius non commouebitur.

2. Vtque in nuptiis Canaanæis, Ioann. 2. 1. Ut Vinum
Vinum ex aqua factum sex repleuit hy-
drias: ita Eucharistia sex reliqua Sacra-
menta. Quippe, quæ omnem ex Corpo-
re & Christi Sanguine gratiam accipiunt.
Vnde Vasa gratia dicuntur: at Fons eorum
est Eucharistia.

3. Pharao, Gen. 41. vidit, & ait: Septem
Spice pullulabunt in culmo uno plena, atq. for-
mosæ. Ex Christo septem Sacramenta, qui-
bus Ecclesiæ horrea complentur: Vnde
Adipe frumenti satiate, Christiane. Ps. 147.

III. Omnibus in rebus naturalibus v-
num aliquod eminet: In astris sol; au-
rum in metallis; in brutis leo, homino
animalibus. 1. Axioma est Philosophis:
In omnigenere datur vnum primum. 2. Ita (vt
ait August.) Reliqua Sacra menta, quæ in Ec-
clisia tenentur: stupenda sunt, & veneranda:
Sed istud tuum Domine Sacramentum pre-
cellit vniuersa. 3. Prædictum in figura Iacob;
Gen. 27. Frumento, & Vino, & Oleo stabili-
ui eum: & tibi poshabet, fili mi, quid faciam?
Tria haec in Eucharistia sunt: oleo Vn-
ctionem significante Ministri Mystæ.
Quare, quod Salomon moraliter; tu
mystice accipe: Proverb. 23. Quando sede-
ris, vt comedas cum Principe; diligenter atten-
de, quæ apposita sunt antefaciem tuam. Alia
Versio legit: in mensa Potentia? At Eucha-
ristia est opus eximium Omnipotentis
Dei. Ideo memoria fecit Mirabilem in hoc
vno. Attende, quod appositum est.

IV. Promisit Israëlitis Deus. Exod. 3. Esteria
Educam eos de terra illa in terram bonam &
spatiösam; in terram, quæ fluit lacte, & melle,
Anagogice terra hoc Sacramentum est.
De quo Psalm. 67. Parasti in dulcedinetua
pauperi Deus. De quo Iobel. 3. In illa die stilla-
bunt montes dulcedinem; & colles fluent lac-
O al-

O altitudo collium Humanitatis; ac mōtium Diuinitatis in Sacramento! Quippe in quo illa Hanc etiam præcedat, Primo enim, aint Theologi, per verba Conſeruationis producitur Corpus Christi cum tam enī in Incarnatione secus sit factum; Diuinitate præcedente Humanitatem.

*thesau.
mabson.
dum.* Quid intelligas per istud: Matth. 13. Simile est regnum cœlorum Thesauro abſcondito in agro. An Verbum dei sub ænigmate? vt Ambros. Augustin. Hieron. An Sapientiam? vt Orig. An Deum in Humanitate? vt Hilar. An Christum in Sacramento? Hoc existimo. O thesaurum! Nihil ad hunc ille, è Dauidis erutus sepulcro; quo de Iosephus lib. 13. Antiq. cap. 15. qui tribus millibus talentorum aestimatus est: millies millenis, & octingenties milenis millibus coronatorum. Adeo Thesaurum Deus in Sacramento habitat: Col. 2. In quo thesauri sapientia & scientia Dei reconditi sunt. Liquet ex titulis eiusdem.

P A R S III.

De Titulis huius Panis.

1. **P**anis dicitur Ioann. 5. Hic Panis, quide cœlo descendit. Et Psalm. 104. Panem cœli dedit eis in aere formatum: At illius è ſūmo cœlo egressio. Nam, Psalm. 31 facta est, Ecclesia, quasi nouis iſſitoris, Christi, de longe porrans panem Sacramenti. Quod est, ut panis nauticus, bis coctum & genitum aeternaliter in ſinu Patris: temporaliter in utero Virginis.

II. **P**anis Vitæ. Ioan. 6. Ego sum Panus vitæ: Qui manducat ex hoc pane, viuet in eternum. Docet hoc etiam, quid hunc inter, & profanum cibum interficit. Qui est mortuorū, & laborum. 1. Gen. 4. In iudore vultus tui rēficeris pane tuo. 2. Psalm. 79. Cibabis nos pane lacrymarum. 3. Psalm. 126. Manduca panem doloris. 4. Ah, Proverb. 23. Ne desideres de cibis eius, in quo est panis Mendacij. At vero ifste

Panis, quem, Ego dabo, Caro mea est pro mundi vita. Joan. 5.

III. **P**anis Angelorum. 1. Ps. 77. Panem Angelorum manducauit homo. O honorem! Hominem à paſtu bestiarum ad mensam adhiberi Angelorum? 2. Vereigitur, Matthæus, cap. 7. Non est bonum sumere Panem filiorum, & dare canibis: id est ad literam: doctrinam sumere Iudeis, & dare ethniciis: At horum similes sunt flagitosi fideles: & hi Doctorem ipsum sumserint?

3. Abacuc, Daniel, decimoquarto, id est Lector Christus, coxerat prandium messoriis suis, id est, Angelis. Matthæi decimo-octavo. Sed miseratus Danielem in lacu leonum Angelus: id est, hominem in mundo Deus, stitit isthic Christam, & dixit: Daniel, serue Dei: Tolle prandium, quod tulit tibi Deus. Atqui inde quidam, proh! Psalm. 16. Suscepserunt me, sicut Leo paratus ad predam, & sicut catus leonis habitans in abditis. O Danieles nos simus; non leones, in Christum Domini.

IV. **P**anis superfluentialis. 1. Luc. 11. Panem nostrum quotidianum: Matthæus ait, superfluentiale: id est, ait Sanctus Cyprianus de Expos. Dominicæ Orat. Eucharistum. Sic & Augustinus libro secundo de sermon. Dominic. in monte. 2. Et græce legitur τὸ περιστοῦ. Quare is omnes Categories & substancias transcendit. 3. Itaque bene Cassianus Coll. 3. Ex. 18. dicitur quia super omnes substancias est, omnesque creaturas Magnificencia eius, & sanctitas eius, sublimitas excedit. Idem & Ambrosius. 4. Augustinus ait sic dictum Panem superfluentiam; quod animas cibet, quæ super omnia creata sunt.

P A R S IV.

De Figuris eiusdem nonnullis.

I. **I** Am, quantam non excellentiam Figura. guræ testantur? 1. Arbori Vitæ, Ge- nes. 3. quid par in paradiso: 2. Quid Sacri-

Sacrificio Melchisedechano sanctius?
Genes. 14.3. Quid sanctius in aurea mensa
Panibus Propositionis? Leuit. 14. 4. A-
gno Paschali, Exod. 12. quid religiosius?
Cetera sileo.

*Est manna
Viuiscans.*

5. Manna, par Legiac Virgæ Aaroni-
cæ, in Arca æternans; maximierat: Atta-
mē, Ioan. 6. Patres vestri māduauerunt mā-
na, & mortui sunt: Qui manducat hunc panem,
vivet in æternum

*Abscondi-
tum.*

Ilud Apoc. 2. Vincenti dabo edere manna
absconditum: & dabo illi calculum candidum:
Patres omnes de Eucharistia intelligent
cum Apostolo ad Corinthios. Nam abscondita
sub speciebus est: vt illud in Arcæ
vrna aurea, Num. 11.

*Et mortifi-
cans.*

Quam Oza lapsantem irreuerentius
atrectans: & Bethsamitanus curiosius ad-
spectantes, 1. Reg. 6. morte luunt subita.
Credo Domine, quia Vere tu es Deus ab-
sconditus, Isa. 45. Absconditus in Trinitate;
in Incarnatione; in Sacramento. Hocq
admirabilior.

*In manna
quaruor si-
milis.*

II. Porro Exod. 16. Manna pluebat 1.
inque Eu-
nocte, 2. Tantum in castra Israel: 3. In
charistia
aere per Angelos confectum dabatur
quaruor si-
milis. peregrinis in deserto: ingressis vero in
terram promissionis itemque sabbatinis
diebus dari defuit. 4. Cum Manna ros te-
nuis descendebat. Ita Eucharistia 1. ob-
scurum ænigma est rationi; 2. Tantum
reperitur in Ecclesia, per veros Angelos
sacerdotes. Nam, Ose. 4. Separatum est
conuinuum eorum, hæreticorum, Et Ose. 9.
Sacrificia eorum, quasi panis lugentius: Omnes,
qui comedunt illum, contaminabuntur, hære-
tici: ait Cyprianus, l.1. Epif. 4. & 6. Hier. in
Comment. 3. Panis ab Angelis Sacerdotib.
confectus est viatorum. Sabato beatifi-
cationis non datur; sed tota vita hebdo-
mada. 4. Interim cum eo descendit ad
nos ros gratiae. Quis memoriam fecit mira-
bilium suorum? Niñ Misericors, &c.

*Institutio-
niratio.*

III. Mirabile hoc institutum est, ait

Hieronymus, ac tum institutum, Cum
exisset Israël de Aegypto peccatorū: Cū Agnus
Dei, qui tollit peccata mundi, immolatus es-
set. Cum occisa primogenita Luciferia-
na dæmonum; & super liminaria fron-
tium Christianarum essent Sanguine A-
gni consignata Christi iam immolati.

1. Ideo Christus, (ait August. Tract. 10. in
Ioan.) cum Salomonæum intrasset, Matt. 21.
mensas euerit nummulatiorum,
propositionis, thymiamatis, victimarum,
ceremoniarum, &c. O euersio felix!

2. Immolato Agno, tinctisque posti-
bus, finis plagarum est factus; Exod. 12.
reliquit à tergo Aegyptum Israël: seque
ad anteriora extendit progrediens in
manu fortis: Ita, hoc instituto Sacramen-
to, deserta fuit infidelitas; progressa est
Christianitas, &c. Statque adhuc; Stabit
autem.

PARS. V.

De amore sedantis in cibum, ac
potum.

1. **M**Agnum amor Dei, quod Philip. 2
accipiens, & habitu inuentus ut homo. Atma-
ior: quod se glorificatum dedit in escam
incantimentibus se. 1. Augustinus Conc. 1. in Ps. 1. Incanta-
tionis ante. 33. & sermon. 27. de Temp. exclamat: Vi-
tate ergo humilitatem! Quia panem Angelo-
rum manducavit homo: id est; Verbum illud,
quopascibantur Angeli sempiternum, quod est
æquale Patri, manducavit homo.

2. David, 2. Reg. 9. rarus quendam a-
morem in Miphileseth claudum, ac
mancum testatus est istis: Tu comedes pa-
nem in mensa mea semper. At maiorē Deus
in magis claudum, mancum, cæcum,
miserrimumque hominem. Psal. 22. Pa-
rasti in conspectu meo mensam Quod de Eu-
charistia accipit Cyprianus 5. l. Epif. Au-
gustinus 22. Ciu. 20.

Procorum mos habet, & ingenium.
ad

ad corsuis emolliendum mittere & ci-
milia; & eduliorum apophoreta. De cli-
nodiis. Gen. 24. Eleezer Isaaci protulit in-
aures aureas, & armillas. Cā. 1. Murenas au-
reas faciemus tibi. De edulis patarius amo-
rum Vagao, Iud. cap. 12. ait. Nō vereatur in-
troire bona puella ad Dominum meum, ut ho-
norificetur ante faciem eius: & manducet cum
eo, & bibat vinum cum iucunditate. Ita Do-
minus, cordium pertractator, adspirans
ad matrimonium cum Ecclesia, peractis
in Incarnatione Sponsalibus; demum
hunc cibum delicatissimum transmittit
Sponsa. De quo Ps. 30. Quam magna multi-
tudo dulcedinis tua Domine, quam abscondisti
timentibus te, sub speciebus Eucharisticis. O
Amorem; hocque maiorem, quo magis
absconditum.

*¶ Patria.
Iustitia V.
meritū.*
Hic Chrysostomus ait: Ut Pater suum
testatus amorem est dono dato Filij.
Nam Ioann. 3. Sic Deus dilexit mundum, vt
Filiū suū Vnigenitū daret. Ita & Iesus
suum testatur amorem dono sui Cor-
poris & Sanguinis. Nam Ioan. 13. Cum di-
lexisset suos, in finem dilexit eos, dans pignus
amoris.

*¶ Amatus
vulnus.*
II. Nathan; Dauidem exacerbatus
contra peccatum, & ipsum peccatorem;
eductus à Deo parabolam ficti, instar fa-
eti proponit ei de ouicula: hero vñica, &
charifima: 2. Reg. 12. quod fuit et de Pane
illius comedens, & de Calice eius bibens, & in
finu illius dormiens: eratque illi sicut filia. Ta-
lis quæque est anima Christo. Psalm. 79.
Nos autem populus eius, & oves pascua eius.
Pane & Calice eius viuimus, vt Oves, vt
Filij, &c.

¶ Ionathæ.
Celebris est amor Ionathæ, & Daui-
dis. Nam 1. Re. 18. Conglutinata erat anima
Ionathæ, anima David: & dilexit eum Iona-
thas quasi animam suam. Idque facto testa-
tus, dum expolitavit setunica sua, ipsum cō-
uestiens. At Christus Corpore & Sangui-
ne suo se exuit, deditq; nobis: vt corpus,

cor & anima essemus vna.

III. Ambrosius & Augustinus in suo *Quo te, te*
Cantico, Incarnati amorem extollunt *amor quo*
inde: quod Tu non exhorruisti Virginis yterū: agi?
At quanto maius est, quod sic cibis, qui
homo factus; & non exhorreat cuiusque
hominis ventrem foricolum?

Quid iam obiectatis Domino, Phari-
sei; quod cum peccatoribus comedat;
qui etiam se ipsum ipsis propinat in ci-
bum & potum? Sique illud magni sca-
moris opus; quanto maioris isthuc? Ec-
ce, Joseph ante, quam à se fratres dimi-
teret domum, cibum eis in viam dabat;
amoris indicium. At Dominus inimicis
etiam, ac seipsum dedit cibum prius,
quam hinc abscederet.

PAR S VI.

De pacto sedere amoris.

I. PRæsensit amorem hunc amore *x- Redamare*
stuans reciproco sponsa, cum ait; *oporet.*
Cant.: 1. Osculetur me osculo oris sui, quasi di-
cat; os de ossibus meis, & corpus corpo-
re tangat meum ipse suo; osque ore su-
mam. Ambrosius libr. 5. de Sacramentoca.
2. id sic accipit; Ecclesia mirabatur, & ait: o-
sculetur me osculo oris sui. O amorem, Deū
homines batiare! & sumere?

Bene Augustine, & Thoma Aqu. di-
xistis: Eucharistia est *Sacramentum recon- Fædus pa-*
cilia *per pæ-*
ciliationis; adde etiam *Vnionis* Dei cum
hominibus. Sicut fetus inituri Romani
Panem sumebant simul; signum recon-
ciliationis: Vnde Pythagoricum hoc;
Panem ne frangito. id est. pacem. Hinc et
iam Romæ, Sulla Dictatore, fractus in
mensa panis quod Sanguine flueret, por-
tentum erat Sullana & Marianæ sedicio-
nis sanguinolentissimæ. At noster Panis
est mera pacis, stillans Sanguine Diuo;
vt prædictum, Psalm. 71. Orietur in diebus
eius iustitia, & abundantia pacis. Quomo-
do? Addit: Et erit firmamentum in summis
montium.

to nos maiora à Christo, quam is ab An-
gelo acceperat?

3. Quid ergo retribues sic amanti? *Ioseph*
Redama. Ioseph heræ pellacem ardo-
rem retudit, obiecto Domini in fese a-
moris vmbone. Genes. 39. Ecce, ait, Domi-
nus meus omnibus mihi traditis, ignorat quid
habeat in domo sua: Et non est quicquam, quod
non sit in mea potestate. Eodem utere cly-
peo aduersus mundum. An non enim
cum Filio donauit nobis omnia? Et adhuc
tantis beneficiis malefacta repones? 4. *Miph*
beth
Quin dic cum Miphobeth, Dauidicx *jubil*,
mensæ admoto; 2 Regum 9. Quis ergo
sum seruus tuus, qui a respexit super canem
mortuum similem mei? Et quid illa est men-
sa ad hanc diuinam?

5. Aman in primis hoc ponens glo-
riabatur; Esth. 5. Reginæ nullum alium ad
coniuinium cum Rege vocavit, præter me. Tuid
quanti facies; factus coniuiva Dei? Heu,
Psal. 18. Homo, cum in honore esset, non intel-
lexit: comparatus est iumentis insipientibus.
Quo quid vel infelicius; vel deplora-
bilis; aut detestabilius? &c.

P E R O R A T I O.

E la redamate: quid dulciss? Comedi-
te: quid salutarius? Bibite: quid pollu-
cibilis? Aeternum Christo conuuite:
quid beatius? Ei conregnate: quid glo-
riosus? Psalm. 33. Accedite ad Eum, & illu-
minamini, & facies vestre non confundentur.
Fuit vna Christi cruenta mensa in Cru-
ce, Aaronico similis sacrificio; quod san-
guine conspargendum erat: Exod. 25. At
altera iam perpetua est incruenta,
secundum ordinem Melchise-
dech. Accedite
&c.

CON-

montium. Vbi Hebræi legunt: Erit placentia frumenti in capitibus Sacerdotum. Id est, ait Galatinus; S. Hostia ab Sacerdotibus ultra verticem eleuabitur, in reconciliationem amoris perpetui.

Per sanguinem.

II. Initio fœdere amorem testabantur Scythæ & Caramanes, educto è venis sanguine, & poto. Medi & Lydij sub axilla sanguinem exugebant; Alij cæforum animalium sanguinem sibi propinabant, interque diuisas carnes medij pertransibant; indicio, sic dissecandum amoris violatorem. Sic & Gen. 15. pacto fœdere Dei cum Abraha, viëtimarum sanguine tellus respersa est, diuisaq; caro & lampas ignis transiens inter diuisiones illas ibat. Ita in Exod. cap. 24. Moses holocaustorum sanguine populum conspurgens ait: Hic est sanguis fœderis, quod pepigit Dominus vobis. Quanto istic excellentius est symbolum pacti amoris ipsa Eucharistia?

O amoris mysterium, & amica coniunctio! Cogita, quæ si insignitus honore, ait Chrysostom. o. ad pop. Antioch. quæ mensa fruari? Quod Angeli videntes exhorre-
scant; neg. libere audent intueri; propter emi-
cantem inde splendorem; Hoc nos pascimur;
huic nos vnimur; & facti sumus vnum Corpus
Christi, & vna Caro.

P A R S VII.

De redibitione amoris mutui.

*Exemplum
Iacobi.*

1. **I** Am nos quid retribuimus Domino pro omnibus quæ retribuit nobis! 1. O si, quod Iacob, Genes. 28. Si dederit mihi Dominus panem ad vescendum, erit mihi Dominus in Deum, & toto vite meæ tempore seruiam illi. Exul ibat ille patria, nos paradi-
so: Et nobis iam dedit Panem Dominus, ac talem. 2. Per ipsum omnibus bonis repleti sumus: quid ergo poterimus ad hoc illi dignum dare? Aiebat gratus Tobias, cap. 12. Et quā-

Tobias.